

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 7 da zercladur 2019: allas 20¹⁵ – 22⁵⁰
Liug: casa communal

Presidi: Armin Berther

Actuar: Paul Duff

Presents:

a) Cussegl	Christoph Berger
Adrian Deflorin
Mario Flepp
Armin Manetsch	Stefan Columberg
Edgar Durschei
Anna Maria Genelin
Livio Zanetti
b) Suprastonza	Robert Cajacob
Victor Flepp
Jris Lombris	Clemens Berther
Wendelin Jacomet
c) Perstgias:
Cussegl	Rita Huonder-Tenner
Christian Loretz
Helga Probst-Linder	Admir Jasarevic
Giusep Lozza
Martino Sabbadini
d) Cumissiun da
gestiun	Manfred Caviezel
Toni Huonder	Beat Hosang
e) Canzlist communal	Andri Hendry	

Cussegl: Tenor il regulativ da fatschentas art. 19 ha mintga cussegliera/cusseglia da comunicar ad uras sia perstgisa alla sesida dil cussegl. La presenza demuossa era la reputaziun dil gremi politic. Perquei sto mintgin/A tschentar la prioritad da sias activitads sin la lavur el cussegl da vischnaunca.

Plaid d'avertura entras il president

Mustér ella febra dalla cultura. Il mument vegn cultura scret grond a Mustér. La Fiasta da cant cecilian a Sedrun cun la participaziun dil Chor baselgia da Segnas e dil Chor baselgia Sogn Gions Mustér ha procurau per ina biala sentupada. Agl ur da quella fiasta da cant ein il Chor Las Vuschs dil Rein, nua ch'entginas vischinas ed entgins vischins da Mustér ein commembers, ensemen cul Chor baselgia da Segnas, il Chor baselgia Sogn Gions Mustér, il Chor baselgia da Sedrun, il Chor d'affons Sumvitg e la solista Anica Defuns sepresentai en in concert communabel. In compliment a nos vischins da Sedrun per lur effort.

40 onns Uniun da costums Mustér. Era l'Uniun da costums ei per nossa vischnaunca ina ferma petga culturala. Avon duas jamnas han els envidau vischinas e vischins en halla Cons per far in tec fiasta e per dar ina saltada communabla. Igl ei stau ina emperneivla sentupada. L'Uniun fallun e cascharia Disla/Mustér, ch'exista dapi prest 30 onns, ha ils davos onns restaurau e sanau differents baghetgs e cundrezs dil mistregn vegl a Disla. Il di dils mulins svizzer, ch'ei staus igl 1. da zercladur, ein ils indrezs puspei vegni mess en funcziun. Lu ha giu liug ina pintga fiasta cun la pusseivladad da prender investa dils differents cundrezs. Egl avegnir vegn igl 1. da zercladur ad esser in datum fix per il bi uclaun da Disla, quasi ina fiasta dil vitg.

La stria da Dentervals ei il mument en bucca da mintgin. Jeu mez astgel pér dumengia proxima guder quella grondiusa culissa a Sontga Gada cun la presentaziun dil toc da Hubert Giger. Entir Mustér ei engaschus sin ina moda ni l'otra ed ord il datum da reserva dad oz, ch'ei mutaus gia daditg tier in datum cun produenziun fix, ei uss aunc ina supplementara produenziun previda gievgia proxima. Jeu sun perschuidius ch'era quella produenziun vegn ad esser vendida ora. In grond laud audan ins da tuttas varts e quei aschizun da personas che surfan normalmein buca cun lauds. Tgei vulan ins dapli.

Punctualmein sin las produenziuns ei finalmein era la primavera, ni vulan ins dir la stad, cun temperaturas aultas e bia sulegl arrivada. Lein sperar che sogn Pieder spetga buc memia ditg da schar plover. Aunc ina stad schetga e cauda sco igl onn vargau fuss fatala per fauna e flora e per tut ils "players" che astgan luvrar cun la natira.

Mo oz fagein nus buca cultura. Puspei inagada ein in tschuppel fatschentas sin gliesta da tractandas. Ina massa credits che fan magari in tec mal il venter. Investiziuns ch'ei in onns vargai vegnidadas stuschadas dalla vart s'emplunan e vegnan uss sin meisa sco tscheppa da domino. Anflar cheu la dretga successiun e prioritad para sco da far lotto. Denton fact ei, che nus stuein bugen ni nuidis rugalar quellas fatschentas e procurar per ina infrastruttura ch'ei vertenta a nossa funcziun da vischnaunca el center dalla Sursassiala. Nus dil cussegl vein buc'otra letga che da demussar la fidonza a nossa suprastanza, denton cun tschentar damondas criticas e bein ponderadas per anflar in bien consens.

Lein pia alzar il tgau e mirar el futur, lein mirar da saver sanar nies Center da sport e cultura cun nezegiar sinergias che nos investurs surveschan a nus sil tablet. Lein mirar da far il pusseivel e da crear bunas premissas per il turissem cun anflar ina buna persona che representa Mustér tier SMT. Lein mirar co ins savess aunc optimar nossa purschida per ils turists ed era per ils indigens e possessurs da habitaziuns secundaras p.ex. cun slargiar la purschida dil bus local etc.- cuort e resumau detg; lein luvrar communablamein vid nies futur.

Communicaziuns:

Mortoris:

Marie Theres Deflorin-Lutz, naschida ils 30-05-1952, morta ils 04-05-2019
(mumma da nies concusseglie Adrian Deflorin)

Robert Caduff-Flepp, naschius igl 1. da december 1933, morts ils 10 da matg 2019

Lucia Albin-Seglio, naschida ils 20 da fevrer 1939, morta ils 21 da matg 2019

Marcus Antoni Monn, naschius ils 31 da fenadur 1965, morts ils 23 da matg 2019

Naschientschas:

Alina Bigliel, naschida ils 3 da matg 2019, feglia da Seraina ed Adrian Bigliel

Giulia Maria Monn, naschida ils 13 da matg 2019, feglia da Christina Mirjam e Pirmin Monn

Tractandas:

1. Protocol 20-2017/2020
2. Access Fontanivas: Sanaziun ed adattaziun dalla sbuccada el stradun – Project e credit (messadi nr. 32-2017/2020).
3. Via Run: Credit per la cumpart dalla sanaziun dalla via e credit per la sanaziun dalla canalisaziun (messadi nr. 33-2017/2020).
4. Serenera Pardomat: Project e credit (messadi nr. 34-2017/2020).
5. Program d'activitad (messadi nr. 35-2017/2020).
6. Plan da finanzas 2020-2024 (messadi nr. 36-2017/2020).
7. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

1. Protocol

Protocol nr. 20-2017/2020

Decisiun:

Il protocol ei vegnius tarmess tier per posiziun. Enteifer ils tschun dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns. Gerau Victor Flepp giavischa la suandonta midada dil text sut tractanda 3, Rapport da gestiun e quen:

La revisiun dils novs statuts dils pumpiers ei en revisiun e collaboraziun cul cantun. (Quei text remplazza l'impurtaziun fallida: La revisiun dils novs statuts dils pumpiers ei prest atras.)

Il protocol vegn approbaus cun la midada numnada, senza cuntervuschs ed abstenziuns.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

2. Access Fontanivas: Sanaziun ed adattaziun dalla sbuccada el stradun – Project e credit (messadi nr. 32-2017/2020)

Presentaziun:

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Il cantun sanescha la Via da Salaplauna tochen la punt Fontanivas. Cheutras sto la sbuccada dil campadi Fontanivas vegnir adattada. Igl access pil traffic a Fontanivas sto vegnir garantius duront la stad. Las lavurs succedan cun la serrada dil campadi quest'atun.

La canalisaziun per las auas piarsas dil stradun meina atras la via da sbuccada direct el Rein ed ei caussa dil cantun. La cumpart dalla sanaziun dalla via dalla sbuccada al campadi era calculada e budgetada sin frs. 250'000.--. La calculaziun detagliada munta a frs. 270'000.-- incl. la taglia sin plivaleta. La suprastonza propona al cussegl da vischnaunca da conceder il credit da frs. 270'000.--.

Discussiun:

Cussegl:

Pertgei ei la lavur gia en execuziun ed il messadi cun la damonda vegn pér uss avon il cussegl?

El program d'actividad ed el plan da finanzas ei quei project buca priorisau. Da principi sto la damonda buca vegnir decidida cun prioritad. Ei füss impurtont d'indicar la fatschenta el plan d'actividad.

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

La fatschenta ha il cantun dau giu alla suprastonza il mars 2019. Ei ha buca tunschiu da presentar la caussa el cussegl digl avrel. Il cantun ha entschiet las lavur da sia part cun dismetter las auas e cavar fundament per ils mirs.

Ils termins vegnan cumandai dil cantun e la vischnaunca sto s'adattar. Nus savein pia strusch dir in na alla fatschenta. La summa da frs. 270'000.-- ei favoreivla. Stuessen nus far las lavurs pli tard vegness tut bia pli car. Ei sa aschizun esser ch'il credit vegn buca duvraus compleinamein.

President communal Robert Cajacob:

Igl ei ina delicata situaziun cul cantun. Nus stuein lubir l'entrada sco planisada. La summa ei previda el plan d'investiziuns.

Cussegl:

Co stat ei cun la segirtad, sin ina via slargiada carreschan ils autos cun pli grond tempo. Ei la situaziun buc periclitada per accidents?

Igl ei buca previu passapei sil niev tschancun dil stradun. Ei füss d'avantatg da meglierar la senda encunter Salaplauna per pedunzs ch'els savessen era ir cun crotschas.

Sche pusseivel stuess la via buc vegnir signalisada cun tempo 60.

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

La via vegn buc bia pli lada che l'existentia. Sche la vischnaunca damonda ina spura nova per l'entrada sto ella era pagar quella. La segirtad san ins augmentar cun signalisaziun. Nus mein da quei anora ch'ei dat buca ina zona da 60.

President communal Robert Cajacob:

Ina sanaziun dalla via da viandar sa buca esser integrada en quei project. Quei fuss da far el rom dall'infrastructura turistica e quella ha aunc biars giavischs.

Decisiun:

Il cussegl da vischnaunca decida senza cuntervuschs ed abstenziuns da;

- 1. approbar il project per la renovaziun ed adattaziun digl access a Fontanivas;**
- 2. conceder per quei project in credit net da frs. 270'000.--;**
- 3. suttametter quella damonda da credit el senn dallas prescripziuns digl art. 21 lit. c dalla constituziun communal a referendum facultativ.**

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

3. **Via Run: Credit per la cumpart dalla sanaziun dalla via e credit per la sanaziun dalla canalisaziun (messadi nr. 33-2017/2020)**

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Il project dalla sanaziun Via Run e Via Funs-Dado duei vegnir realisau en treis etappas. L'emprema cumpeggia la part naven dalla Via Alpsu direcziun Funs-Dado. La secunda ei la part giudem la Via Run. Naven dalla sbuccada Via Alpsu – cruschada Via Funs-Dado – Via Run. La tiarza etappa naven dalla cruschada ensi viers Run. Quei agir garantescha igl access cun vehichels als habitonts dalla Via Run e Latis viers Funs-Dado cura che la secunda etappa vegn baghegiada. La lescha davart la planisaziun dil territori pil cantun Grischun (LPT) art. 63 preveda la repartiziun dils cuosts per l'interessenza publica dalla Via Funs-Dado a 20% e per las ulteriuras parts dil project a 60%. Per ils privats ei la quota da cuosts fixada cun 80% Via Funs-Dado e 40% Via Run. La Via Funs-Dado survescha alla publicaziun sco senda da viandar. Perquei ei la part publica fixada cun 20%.

El medem project ei integrau la sanaziun e completaziun dall'illuminaziun publica dallas vias e preparau la cuntinuaziun da quella viers Funs, Via Clis e Via da Paders.

Ils cuosts totals ein calculai cun frs. 1'036'000.--, la cumpart definida cun 60% per la vischnaunca munta a frs. 431'400.-- e la cumpart da 20% a frs. 63'400.--. Total per la vischnaunca dat ei frs. 494'800.--. L'entschatta dallas lavurs ei preveda igl atun 2019 e la fin succeda la stad 2021. Ils cuosts vegnan reparti sin quels treis onns. Il perimeter vegn quintaus giu alla fin dallas lavurs culs cuosts effectivs ein enconuschents. La suprastonza propona al cussegl da conceder in credit da frs. 494'800.-- per la cumpart communal vid il project presentau.

Gerau Victor Flepp:

Sco tier auters projects duei vegnir nezegiau sinergias enten sanar vias e perquei vegn la damonda da sanar la canalisaziun, ch'ei en schliet stan, tschentada ensemen cul project da sanaziun Via Run e Via Funs-Dado. Ei va per separar las aus tenor il concept vertent. Ils cuosts dalla part da dismetter l'aua schubra dallas vias ein integrati el project dalla sanaziun dallas vias. Medemamein separticipeschan la Corporaziun d'aua Spina da Vin e la Repower da sanar e tschentar lingias ellas lavurs da foss dalla canalisaziun. La suprastonza fa la damonda al cussegl per in credit da frs. 386'000.-- per quellas lavurs.

Discussiun:

Cussegl:

Ei la clav da reparter ils cuosts tier tuttas vias la medema? Vegn la sanaziun dalla Via Sogn Gions tractada sin medema moda? Ina repartiziun eguala per tuttas vias evitass malaveglia.

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Igl art. 63 dalla lescha da planisaziun dil territori dil cantun dat directivas e lai alla vischnaunca in spazi da sedecider denter 40% e 70%. Per la sanaziun fina ei quei spazi definius denter 0% e 30% dallas parts vischnaunca e privats.

President communal Robert Cajacob:

Per classificar las parts hai num ir el detagl e valetar la cumpart dil traffic public, utilisaziun via d'uaul e diever privat. Ei drova discuors per nivellar las parts.

Cussegl:

Tier igl acquist da terren eis ei buca veseivel nua ch'igl ei vegniu meglierau e mess vitier ni priu naven.

Igl ei impurtont da tractar ils proprietaris cun fairness. Ei sa denton buca esser ch'ei vegn fixau tut medem. Ei dat vias duvradas mo dils habitonts che stattan sper quella, autras vias vegnan duvradas dil traffic public ed ulteriuras situaziuns sedat ei tier baghetgs industrials.

Ei la valetaziun dallas vias ch'ei stada valeivla tochen igl onn 2015 buca pli valeivla? Dat ei la pusseivladad da revegnir alla procedura alla fin dallas lavurs? Sa la clav vegnir discutada?

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Tuts possessurs dallas parcelas cumpigliadas han anflau las midadas per basegns. Igl ei vegniu tier convegnas entelgeivlas. La procedura ei uss fixa e nus savein iniziar la lavur. Ei dat buca la pusseivladad da revegnir alla procedura ch'ei serrada giu. Medemamein astgein nus buca pretender ordavon dils proprietaris contribuziuns vid ils cuosts da sanaziun. Igl ei serrau la procedura da far protestas. La clav sa buca vegnir discutada.

President communal Robert Cajacob:

Mintga via ei nivellada ella repartiziun dils cuosts tenor la situaziun dil diever da quella. En quellas damondas ei la lescha d'avertura buca pli en vigur.

Decisiun:

Il cussegl da vischnaunca decida senza cuntervuschs ed abstenziuns da;

- 1. conceder in credit da frs. 494'800.-- per la cumpart communal vid la sanaziun dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado;**
- 2. conceder in credit da frs. 386'000.-- per la cumpart vid la construcziun dalla canalisaziun d'aua schubra ed il remplazzament dalla canalisaziun d'aua tschuffa;**
- 3. suttametter quels conclus el senn dallas prescripziuns digl art. 21 lit. c dalla constituziun communal al referendum facultativ.**

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

4. Serenera Pardomat: Project e credit (messadi nr. 34-2017/2020)

Presentaziun:

Suprastonza:

Gerau Victor Flepp:

Pardomat ei la davosa fracziun dalla vischnaunca che dispona buc d'ina serenera. Igl ei planisau ina serenera biologica sco quei che Fuorns en Val Medel ha. Il cantun pretenda las mesiras e dat 20% subvenziuns dils cuosts sche la realisaziun ei fatga 2019. Las lavurs vegnan fatgas communablamein dallas duas vischnauncas Sumvitg e Mustér ed ils cuosts vegnan reparti ulivamein. Sumvitg ha concediu frs. 150'000.--, la Corporaziun d'aua Spina da Vin separticipescha cun frs. 150'000.-- e nosssa vischnaunca cun frs. 102'500.--.

Discussiun:

Cussegl:

Con pagan ils possessurs da baghetgs taxa da colligiaziun ed ei quella gia calculada e respectada ella summa da credit? Ei dess la pusseivladad che mintga casa havess l'atgna serenera, denton ei la versiun dil project communabel la megliera sliigiaziun. Perquei eis ei da dir gie alla damonda.

Suprastonza:

La taxa da colligiaziun ei aunc buca calculada e cun quei buca risguardada ella calculaziun dils cuosts. Ils baghetgs ein denton valetai bass ella situaziun da Pardomat.

Decisiun:

Il cussegl da vischnaunca decida senza cuntervuschs ed abstenziuns da;

- 1. approbar il project per la construcziun dalla serenera e dalla canalisaziun a Pardomat;**
- 2. conceder per quei project in credit net da frs. 102'500.--.**

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

5. Program d'activad (messadi nr. 35-2017/2020)

Cumissiu da gestiun:

President Beat Hosang:

Preziau president
Preziada suprastonza

Preziada cussegliera e preziai cussegliers
Preziau canzlist

Era uonn essan nus vegni supplicai dalla suprastonza da prender cuort posiziun concernent il plan da finanzas 2020 -2024. Sin basa dil messadi lein nus comunicar nossas ponderaziuns:

En temps da grondas dinamicas e midadas eis ei grev da planisar lunsch ordavon, aschia che l'expressivitat d'in plan sur tschun onns ei buca adina aschi gronda. Denton tuttina dat la planisaziun avon la direcziun ed ei aschia muossavia per las finanzas prospectivas.

La direcziun dalla suprastonza ei clara. La vischnaunca basegna da novs inputs entras investiziuns e consequentamein ein divers projects da gronda impurtonza sin via. Denton sto era ina vischnaunca far il pass suenter la comba. Sin basa da quei patratg savein nus sustener la decisiun dalla suprastonza communal dad etappar la sanaziun dil Center da sport e cultura en duas parts.

Il plan da finanzas preveda grondas investiziuns. El mument che tuttas investiziuns ein messas entuorn, basegna ei in temps da pausa – per saver amortisar ils deivets – avon da puspei saver planisar novas investiziuns. Tut ils projects ch'ei buca previ el plan d'investiziuns vegnan a seretardar sur il horizont da planisaziun. Quei fatg sto esser presents a tut ils gremis politics.

Per saver amortisar ils deivets basegna ei d'in bien surpli d'entradas. Il plan da finanzas preveda in cash-flow mediar da rodund 1.5 milliuns francs. Ord vesta ch'igl uffeci da vischnauncas dil cantun recamonda in cash-flow da 2.0 milliuns francs e dapli, ei il cash-flow planisau plitost sin la vart mudesta. Las experientschas dils davos onns demuossan denton che las cefras effectivas ein savens pli positivas che las cefras planisadas. Denton savein nus buca excluder che la vischnaunca sto futuramein discussiunar sur da mesiras da respargn.

La provocaziun per tut ils involvai ei da far las investiziuns necessarias e prospereivlas senza schar ira ord egl la situaziun finanziaria. Aschia basegna ei bunas ponderaziuns, discussiuns e la fin finala era decisiuns els divers gremis politics per che nossa vischnaunca sappi prosperar e crescer saunamein.

Presentaziun:

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob:

Nies program stat sut il motto "crescher ed optimar". La situaziun finanziaria da nossa vischnaunca ei buca schliata, denton las investiziuns cuostan. Cun far duas etappas dalla sanaziun ed engrondaziun dil CSC vegn la situaziun meglierada. Havein nus uss in deivet per habitont da frs. 1'140.-- dess ei suenter la realisaziun dil project existent en in'etappa per ca. 15.1 milliuns francs in deivet da rodund frs. 8'000.-- per habitont. Cun realisar l'emprema etappa da rodund 10 milliuns francs muntass il deivet per persuna frs. 6'600.-. Quei agir ei attestaus dil cantun che sa s'accordar cun ei. Mustér ei en in catsch positiv cun investiziuns da sur 100 milliuns francs. Acla da Fontauna ei buca calculada en quella summa. Era cun lezza investiziun astgein nus quintar. L'avertura dalla pendiculara

Sedrun – Cuolm da Vi ei fatga. Las calculaziuns ein fatgas sin fundament dallas investiziuns existentas e buca sin novas. Cul persunal dils novs stabiliments crescha la populaziun.

Il plan da finanzas ei realistics mo buca sacrosanct. La suprastanza pren serius la planisaziun e vul setener vid quella. Tier midadas, quei ch'ei pusseivel, vegn il cussegl consultaus.

Discussiun:

Cussegl:

Sa la suprastanza dar informaziuns tgei che va cul CSC?

Per buca alzar ils deivets sur frs. 5'000.-- per habitont eis ei bien da far duas etappas, mo duess ins far la secunda sco emprem, pertgei l'emprema generescha buca dapli entradas.

Suprastanza:

Gerard Clemens Berther:

Igl ei decidu da baghegiar il CSC en duas etappas. L'emprema cuosta ca. 10 milliuns francs. La cumissiun surdat agl architect l'incarica d'etappar. Igl emprem vegn la sanaziun dalla halla da tennis e tut il baghetg giusut quella realisada. La cumissiun dat prioritad sin quella part quei che las finanzas han sfurzau da far.

Igl ei caussas ch'ei necessarias da far igl emprem. Il tetg cugl indrez fotovoltaic, cheu essan nus en contact cun la Repower. Las renovaziuns ordeifer ils baghetgs vegnan en la secunda etappa. La planisaziun vegn fatga sin la vart segira. Nus havein fatg reservas cun las qualas nus savein reducir il deivet. Per onn sa quei far ora frs. 100'000.--. Mustér ha la quida da haver ils investurs privats, in fatg avantagius.

Cussegl:

La construcziun dil CSC basegna grond respect. Nus savein tut tgei ch'ei iu en nies gremi en quei grau. Ussa exista in vacuum d'informaziuns ed accziuns. Dat ei ina catastrofa cul project? La populaziun vul informaziuns e cunzun enzatgei che funcziunescha.

Suprastanza:

Gerard Clemens Berther:

Il concept e project ein avon maun. Il cantun dat subvenziuns en connex cugl andament dil hotel Acla da Fontauna. En quei grau vegnin nus frenai. La soluziun ei da far las lavurs en duas etappas.

Cussegl:

Igl ei in normal process tier in tal project. Sper las investiziuns per mantener la substanza existenta dat ei en ina etappa era novas purschidas cun surpli d'entradas. Culs 10 milliuns francs per las lavurs dat ei el project grondas migliurs. Ei drova uss capientscha per igl andament dil process cun far dus pass. Cunzun la sanaziun sto vegnir fatga.

Ils termins dallas lavurs eran gia fixai. Ils vischins sedamondan tgei che mondi cul project. Ei fuss da far in'informaziun publica.

Ils arguments per igl andament dalla renovaziun ein capeivels. Tgei fuss schabegiau sch'il cussegl havess buca intervegniu? La publicitad sedamonda nua ch'ils problems seigien. Ei fuss d'informar buca ch'ei dess il meini ch'il cussegl seigi quel che freneschi.

L'investiziun totala da 15 milliuns francs ei pusseivla mo cun la sanaziun dil hotel Acla da Fontauna. Con segir ei lu il credit da 10 milliuns francs per la emprema etappa sche la populaziun ei buca perschuada?

Suprastanza:

President communal Robert Cajacob:

Ils termins fixai entochen ussa ein stai termins provisoris. Numerus facturs ein da risguardar, cheu ein il cantun, privats, cussegl, il project cun las midadas e la causa cul

hotel Acla da Fontauna e las protestas ch'els han en lur project. Plinavon han ils donnos vid igl existent dil CSC prioritad da vegnir sanai. Tut quei fa la causa complicada e nus savein ed essan obligai d'informar en quei mument che nus havein ina causa segira.

Nus savein dumandar il credit pér cura che nus savein concret con ch'el munta. Las bancas vesan nus sco crediteivels. La suprastanza pren la causa finanziaria zun serius e credibel.

Gerau Clemens Berther:

La regenza ha dau la decisiun positiva che vala aunc oz. Quei era cun las midadas dil cussegl e la situaziun cul hotel Acla da Fontauna. Ei setracta pil cantun d'in project surregional en connex cun in investur pli grond. La suprastanza ei ella causa zun activa.

Cussegl:

La reserva da prefinanziaziun ch'ei fatga, tgei munta quella per las finanzas dalla vischnaunca. Cheu ei ina declaronza necessaria.

Canzlist communal Andri Hendry:

La summa dalla prefinanziaziun (reserva) ch'ei fatga sur treis onns munta a 3,1 milliuns francs. Quella ei buca destinada per scuntrar quen cun cuosts da sanaziun. La reserva levgiescha il quen da gudogn e sperdita sur las amortisaziuns. Drova ei frs. 500'000.-- amortisaziuns vegnan frs. 100'000.-- ord quella reserva impundi ed il quen vegn engrevegius cun effectiv frs. 400'000.-- amortisaziuns. La prefinanziaziun dall'investiziun futura vegn fatga per buca mussar ora in grond gudogn ed en consequenza reducir il pei da taglia, il qual ei necessari per bunas finanzas vegnentas. La situaziun vegn mussada ora claramein ella contabilitad.

Cussegl:

Ell'agenda ei l'illuminaziun da vias lateralas numnada sco gronda interessenza. Ei quei necessari sche la via principala ei gia illuminada avunda?

Suprastanza:

President communal Robert Cajacob:

Quell'investiziun ei giavischada e giustificada. El contuorn d'Acletta (Sontga Catrina) - Funs vivan bia gliud (hosps ed indigens). Il passadi sur la Via Funs - Via da Paders ei in'attracziun e da stgir buca passabels. Cun la sanaziun dalla Via Funs dat ei preparativas e certas investiziuns per l'illuminaziun, la quala aulza l'attractivitat dil vitg.

Cussegl:

Ils parcadis dil CSC basegnan ina migliur concepziunala da manischar. Tgei ei planisau?

Suprastanza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Il concept dils inschigniers Hartmann e Sauter datescha dil 2016 e cumpeggia ina cumpart dalla vischnaunca. Quel vegn ussa stuschaus vinavon entras quei che las pendicularas han incassau igl unviern vargau taxas da parcar. La part dil CSC ha uss prioritad e la sligiazun vegn sil december d'uonn.

Cussegl:

La remisa a Val Sogn Placi ch'il cussegl ha concediu ei aunc buca baghegiada. Quella era previda per deponia d'uorden ord il CSC.

Il credit ei concedius e savess vegnir duvraus per in'otra varianta per exempel egl areal da Cuoz-Sut. Igl ei era da patertgar vid ils luvrers da vischnaunca e far per els la situaziun pli semplera sch'il project vegness pli cars.

Suprastonza:

Gerau Clemens Berther:

La remisa en Val Sogn Placi vegneva cun meglierar la segirtad – mo aschia ei il baghetg lubius – bia pli cara. Uss vai da tschercar ina nova sligiazion. Il credit concedius sa vegnir impundius per in niev project da medem intent.

Cussegl:

Per la punt pendenta Sontga Gada – Mumpé Medel sto la prioritad vegnir midada. La signaletica ei aunc adina buca cuntenteivla e finida.

Tgei vai cul glatsch existent suenter ils schabetgs digl onn vargau? Vegn ei aunc adina teniu vid quella purschida?

Il plan da quartier Disentiserhof ei menziunaus. Va ei enzatgei en quella caussa?

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Per la punt Sontga Gada - Mumpé Medel ei in plan per in preproject segiraus. El proxim pass pren igl inschignier Christian Loretz si las altezias (biro Casutt Wyrsh Zwicky, Cuera). Igl ei previu da realisar il project els onns 2020/21.

President communal Robert Cajacob:

Vid la purschida dil glatsch ch'ei cuntenida el plan vegnin nus a setener.

Igl investur dil Disentiserhof vesa la caussa positiva. Pli detagliadas informaziuns ha era la suprastonza buc.

Decisiun:

Il cussegl pren enconuschientscha dil program d'activitad dalla suprastonza.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

6. Plan da finanzas 2020-2024 (messadi nr. 36-2017-2020)

Presentaziun:

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob:

Il plan da finanzas sebase sil plan d'actividad ella tractanda precedenta.

Discussiun:

Cussegl:

Sin pagina dus ei indicau il deivet netto da 2,4 milliuns francs. Senza la reserva per investiziuns vegnentas da 3,1 milliun francs fuss quei deivet pli gronds.

Per la sanaziun dalla Via Cons survegn il cussegl aunc uonn in messadi persuerter?

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Igl ei vegniu concediu frs. 30'000.-- per il preproject e frs. 80'000.-- per il passapei en connex cun la sanaziun dil plaz-scola. La sanaziun Via Cons ei planisada egl onn 2021/22.

Cussegl:

Ei la contribuziun da privats da frs. 740'000.-- per la sanaziun Via Acletta incassada?

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob:

Tenor contract separticipeschan las pendicularas cun 1 milliun francs vid quella sanaziun. La vischnaunca ha scuntrau quen cun las pendicularas cun las autras obligaziuns dallas cunvegns cun l'interpresa.

Cussegl:

La Via Sogn Valentin vegn dapresent sanada, survegn il cussegl in messadi? Ils frs. 410'000.-- ein concedi per la sanaziun dalla canalisaziun e buca per la via.

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Suenter duas etappas vegn il project terminaus il 2019. Sin damonda dils vischins savess la suprastonza aunc conceder ni dumandar in credit per l'illuminaziun.

Cussegl:

Il ressort Catrina ei finius, ein las taxas da colligaziun e las contribuziuns schon pagadas?

Canzlist communal Andri Hendry:

In quen provisorii ei tschentaus. Cul schazetg definitiv ei cheu, sa era il quen final vegnir fatgs.

Cussegl:

Per las vias d'uaul ein differentas summas previdas. Survegn il cussegl damondas cun messadi per credits da project?

Suprastonza:

Gerau Clemens Berther:

Ei setracta cheu da sanaziuns cun subvenziun. Il credit net stat en cumpetenzza dalla suprastonza.

Cussegl:

L'indicaziun per la sanaziun dalla canalisaziun Mumpé Medel ei buca clara?

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet vul sclarir la caussa e dat el proxim cussegl in'informaziun.

Decisiun:

Il cussegl da vischnaunca pren enconuschientscha dil plan rullont da finanzas 2020-2024.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

7. Uras da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Igl ei buca vegniu introduciu damondas alla suprastonza.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Armin Berther

Paul Duff

Disentis/Mustér, ils 17 da zercladur 2019